

ODKRYWCY NIEZNANEGO ŚWIATA

Twoja podróż trwa! W tym zeszycie szukaj inspiracji – pomysłów na wędrowanie po Nieznanym Świecie. Staraj się być ze swoimi harcerzami, zuchami wszędzie tam, gdzie dzieje się coś ciekawego. Korzystaj, w miarę możliwości, z różnorodnych propozycji programowych, które oferuje Ci hufiec lub inne środowisko. Spróbuj sam zaproponować coś dla innych! I Ty możesz stać się współredaktorem tego zeszytu – szczegóły znajdziesz w rozdziale.

Wykorzystaj w pracy drużyny sprawność Odkrywca Nieznanego Świata. Na pewno wzbogaci i uatrakcyjni ona Twoją podróż po Nieznanym Świecie.

Twoje relacje z działań będą publikowane w prasie harcerskiej, jeśli przyślesz je pod adresem redakcji. W ten sposób staniesz się współredaktorem tego programu.

WSPÓLNIE PRZEZ NIEZNANY ŚWIAT

Rozdział, w którym znajdziesz opowieść o różnorodnych przedsięwzięciach programowych, w których uczestniczyli niepełnosprawni. Szczegółowych informacji na ich temat szukaj w macierzystych komendach harcerskich.

Wędrując przez Nieznany Świat, możesz zostać uczestnikiem wielu atrakcyjnych imprez podejmowanych i realizowanych przez środowiska Nieprzetartego Szlaku.

Może przywieziesz z wakacji piękną kronikę lub ciekawą rzeźbę z korzenia, która stanie się pracą w konkursie „Plecak pełen niespodzianek”, organizowanym przez NS z Chorągwi Dolnośląskiej. Może wraz z harcerzami ze Stołecznej Chorągwi upieczesz swoje ziemniaki albo Twój pięknie wystrojony ziemniak zostanie „Ziemniaczanym Królem”. A może pojedziesz po „Białą zimę” z harcerzami z Torunia do Kłocka lub Olsztyna czy na zimową olimpiadę w Bukowinie Tatrzańskiej z krakowskimi harcerzami. A może wolisz „Białostocki turniej sprawności” czy też pośmiejesz się na „Śmiechowisku” na Dolnym Śląsku. Tam jest wesoło od piątku do niedzieli, a w niedzielę zapraszają na „Makaron z serem do śmiechu”.

Wiosna to szaleństwo zlotowe. Możesz bawić się od morza do gór, w lesie i w mieście, śpiewać przy ogniskach, udawać „Ducha Gór” czy „Ducha Puszczy” i z harcerzami bawić się w teatr albo walczyć o laury w lekkoatletycznych turniejach. Wszyscy spotykamy się na Ogólnopolskim Zlocie w Stęplewie lub Giżycku. Zapraszamy Cię tam serdecznie! Przyjedź! A może „powalczysz” z OŚĄ, tzn. spróbujesz swych sił na Oświęcimskich Spotkaniach Artystycznych. Może to będzie piosenka, może wiersz, może taniec lub pantomima. Może wolisz malować, rysować lub rzeźbić? Zmagania z OŚĄ mogą być dla Ciebie wspaniałą przygodą, a może Twoją pierwszą próbą artystyczną. Być może odkryjesz w sobie talent. Proponuję Ci, żebyś złapał swoją „Iskierkę Radości” w Toruniu, tam harcerze bawią się na Dzień Dziecka, bawią się wszyscy i bawią się wspaniale.

Możesz też z nami spędzić lato, szukać muszli nad morzem albo powędrować górską ścieżką, możesz powłóczyć się po lasach w Bieszczadach lub Białowieży. Propozycji jest wiele, od Ciebie zależy, czy zechcesz być wśród nas.

Harcerze uwielbiają śpiewać – to wiesz. Przez cały rok we wszystkich środowiskach rozbrzmiewa harcerski śpiew, przy blasku ogniska i na estradzie – wszędzie słychać, że „wszyscy harcerze to jedna rodzina...”.

Wędrując przez nasz kraj, uczestnicząc w tej wspaniałej harcerskiej przygodzie spotkasz nas wszystkich, niewidomych, niedosłyszących i tych na wózkach i tych, którzy realizują program szkoły specjalnej i też tych, którzy z różnych powodów weszli w konflikt z prawem. Oni, bawiąc się w harcerskim kręgu, przyjmą Cię z otwartym sercem. Spotkasz też nas – instruktorów Nieprzetartego Szlaku, pomożemy Ci w nawiązaniu przyjaźni z naszymi harcerzami.

WĘDROWANIE PRZEZ NIEZNANY ŚWIAT

Rozdział, w którym znajdziesz pomysły i rady, jak wykorzystać w pracy Twojej integracyjnej drużyny, gromady program poszczególnych komend harcerskich i całego Związku.

Na początek kilka dobrych rad:

1. Każdy – nawet niecodzienny pomysł – jest do zrealizowania! Zależć to będzie wyłącznie od Twojej przedsiębiorczości, zmysłu organizacyjnego i pomocy życzliwych ludzi.
2. Planując – proś o radę tych, którzy znają Nieznany Świat.
3. Pamiętaj, aby Twoi harcerze, zuchy jak najczęściej przebywali w gronie sprawnych rówieśników; to bardzo ważny element rehabilitacji.
4. Bądź przewidujący i dociekliwy.
5. Pamiętaj! Zdrowie i bezpieczeństwo Twoich harcerzy, zuchów jest bezwzględnie najważniejsze!
6. Korzystaj z przedsięwzięć programowych poszczególnych komend harcerskich. Tam musi być miejsce dla Twoich niepełnosprawnych podopiecznych.

TAKA SOBIE GAWĘDA

Jeżeli nie wierzysz, że wszystko jest możliwe, przeczytaj poniższą gawędę...

Zdarzyło się to w czasie obchodów święta hufca, na które składał się bardzo bogaty program. Był przemarsz drużyn harcerskich ulicami miasta, przegląd twórczości artystycznej, miasteczko gier i zabaw zuchowych, ognisko harcerskie, w którym uczestniczyli przedstawiciele władz miasta, dyrektorzy szkół i instruktorzy seniorzy.

Podsumowaniem świątecznych dni była Wielka Gra Terenowa, na którą zaproszono drużyny harcerskie z zaprzyjaźnionych hufców. Polegała ona na pokonaniu kilkunastokilometrowej trasy „najeżonej” punktami sprawnościowymi.

Kiedy na starcie stanęła drużyna harcerzy niewidomych i niedowidzących – organizatorzy zamarli! Czy sobie poradzą? Czy nie zabłądzą? Jak będą wykonywać czekające ich zadania? Tylko ich drużynowy, człowiek także niedowidzący, ze spokojem wyczekiwał na sygnał do startu. Na dany znak – czternastu trzymających się za ręce chłopców ruszyło na trasę.

Szli wolno, ostrożnie, starannie wyszukując kolejnych znaków patrolowych. Nareszcie pierwszy punkt – obozownictwo. Należało rozstawić dwuosobowy namiot i ustawić stos ogniskowy. Niewidomi harcerze wykonali to zadanie bardzo sprawnie. Pod czujnym okiem drużynowego podzielili się na małe grupki. Niewidzący zajęli się przygotowaniem miejsca na ognisko. Odegrali ściółkę, wygrzebalili rękami w piasku niewielkie zagłębienie. Później, wolno, starannie układali „studnię” ogniska z patyków przynoszonych przez niedowidzących kolegów. Robota paliła się w rękach!

Trudniej szło z namiotem. Tu potrzebna była pomoc harcerzy stojących na punkcie. Pokazują, gdzie należy wbić „śledzia”, gdzie „szpilkę”, jak naciągnąć tropik. Mimo problemów, mały kolorowy namiocik staje wśród drzew ku radości całej drużyny. Teraz wszyscy „ogładają” go za pomocą rąk, wchodzą do środka, poznają zasady konstrukcji. Niektórzy „widzą” taki mały domek po raz pierwszy w życiu.

Pora ruszać dalej! I znów gęsiego, ostrożnie ruszają na trasę. I tak dalej punkt po punkcie. Poznają budowę radiostacji polowej i sprawnie nawiązują łączność ze sztabem biegu, opatrują zranioną nogę i przenoszą na noszach „chorego” harcerza, świetnie odpowiadają na pytania dotyczące historii harcerstwa, omawiają symbolikę krzyża i lilijki harcerskiej, z wielką ostrożnością, przy asekuracji harcerzy będących na punkcie, przechodzą po linowym moście.

Ostatni punkt to –o strzelanie z wiatrówki. Czy niewidomy może trafić do tarczy? I tu niemożliwe stało się wykonalne!

Najpierw każdy z harcerzy długo „ogładał” za pomocą rąk karabin, pociski i tarczę. Uczył się ładowania. Później, po zajęciu stanowiska strzelniczego, kierował lufę karabinu, zgodnie z komendami: Wyżej! Niżej! Lewo! Prawo! Na sygnał: Strzał! Pocisk najczęściej trafiał w tarczę! W sumie drużyna niewidomych osiągnęła wynik 36 pkt.

I tak niemożliwe stało się możliwe!

ODKRYWCA NIEZNANEGO ŚWIATA

Rozdział, w którym znajdziesz regulamin sprawności harcerskiej i zuchowej. Oznaczenie gwiazdkami wskaże Ci stopień jej trudności.

Wymagania na sprawność harcerską:

Poszukiwacz Nieznanego Świata *

1. Dowiedział się, gdzie w najbliższej okolicy mieszkają osoby niepełnosprawne.
2. Nawiązał kontakt z dzieckiem niepełnoprawnym (rówieśnikiem), dowiedział się, na czym polega jego niepełnosprawność.
3. Zaprosił zaprzyjaźnionego niepełnosprawnego kolegę na zbiórkę.
4. W dowolnej formie pomagał niepełnosprawnemu koledze.
5. Poznał kilka zwrotów grzecznościowych w języku migowym.
6. Wziął udział w Akcji „Grosik”.

Odkrywca Nieznanego Świata **

1. Poznał system pomocy społecznej w swojej gminie, odnalazł instytucje wspomagające osoby niepełnosprawne.
2. Wraz z zastępem przeprowadził zwiad po swojej miejscowości, odnalazł miejsca trudne do pokonania przez osoby niepełnosprawne. Przedstawił projekt ich likwidacji.
3. Przygotował i poprowadził kilka gier i zabaw na zbiórce zastępu, w której brały udział również dzieci niepełnosprawne.
4. Przeprowadził krótką rozmowę w języku migowym, poznał technikę posługiwania się alfabetem Braille’a.
5. Brał udział w kweście ulicznej, sprzedaży cegiełek lub innej akcji zbierania pieniędzy na cele społeczne.

Wolontariusz ***

1. Dowiedział się, czy w jego okolicy działają wolontariusze. Nawiązał z nimi (lub z Centrum Wolontariatu w Warszawie) współpracę.
2. Zapoznał członków drużyny z ideą wolontariatu na świecie.
3. Podjął działania w celu likwidacji barier architektonicznych w swojej miejscowości.
4. Wraz z drużyną zorganizował imprezę, w której również wzięły udział osoby niepełnosprawne.
5. Zorganizował akcję zbierania pieniędzy na cele społeczne.
6. Pełni służbę jako wolontariusz.

Program sprawności zuchowej:

Sprawności indywidualnie zdobywane przez zuchy:

Odkrywca Nieznanego Świata

1. Opiekowałem się osobą niepełnosprawną (niewidomą, niesłyszącą, niesprawną ruchowo itp.).
2. Pomagałem odrabiać lekcje mojemu niepełnosprawnemu koledze.
3. Opowiedziałem o szkole, o tym, co się dzieje w gromadzie, mojemu niepełnosprawnemu koledze.
4. Nauczyłem niepełnosprawnego kolegę piosenki, płaś, gry dostosowanej do jego możliwości.
5. Wspólnie z moim niepełnosprawnym kolegą zorganizowałem coś dla innych dzieci (turniej, zabawy itp.).
6. Systematycznie odwiedzam mojego niepełnosprawnego kolegę.
7. Zrobiłem coś miłego dla mojego niepełnosprawnego kolegi.
8. Opowiedziałem o moich kontaktach z osobą niepełnosprawną w gromadzie, zuchom w szóstce.
9. Pomogłem mojemu niepełnosprawnemu koledze przyjść na zbiórkę.
10. Pomagałem w czynnościach życiowych niepełnosprawnej osobie (robiłem zakupy, czytałem niewidomemu itp.).

Uwagi:

Sprawność *Odkrywca Nieznanego Świata* może zdobywać zuch, który ma kontakt z osobą niepełnosprawną – dorosłą lub rówieśnikiem (w rodzinie, w sąsiedztwie, klasie czy gromadzie).

Zuch podczas zdobywania tej sprawności utrwala dobre wzorce zachowań, otwiera się na niepełnosprawnych, uczy się odpowiedzialności za podjęte działania. Zdobywanie tej sprawności pozwala mu zrozumieć potrzeby innych.

Należy uświadomić zuchowi, który wybrał tę sprawność, że jego działanie ma charakter ciągły, jest służbą, którą trzeba pełnić systematycznie. Jeśli zuch pomaga osobie spoza gromady, należy umożliwić mu przyrowadzenie tej osoby na zbiórkę i zapewnić jej normalne w niej uczestnictwo. W Kręgu Rady i w innych sprzyjających sytuacjach należy podkreślać wartość podejmowanych działań na rzecz niepełnosprawnych.